

ПРАВИЛНИК О УПИСУ УЧЕНИКА У СРЕДЊУ ШКОЛУ
("Службени гласник РС", број 76/2020)
приказ новина које су у примени од 22. маја 2020. године

На основу Закона о средњем образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон и 6/2020) члан 36а став 2. и члан 38. став 11. министар просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, донео је **НАЈНОВИЈИ** Правилник о упису ученика у средњу школу ("Службени гласник РС", број 20/2020, даље: **Најновији Правилник**) који се примењује од 22. маја 2020. године.

Ступањем на снагу, Најновијег Правилника, односно даном његове примене, престаје да важи Правилник о упису ученика у средњу школу ("Службени гласник РС", број 20/2020).

Најновији Правилник, утврђује: мерила и поступак за утврђивање редоследа кандидата за упис у средњу школу (у даљем тексту: **школа**), садржину, време, место и начин полагања пријемног испита, вредновање учешћа кандидата на такмичењима у основној школи и врсте такмичења у основној школи чија се места вреднују, упис у школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности и друга питања везана за упис у школу.

Суштинске новине прописане Најновијим Правилником, су минималне и везане су за усклађивање критеријума на основу којих се утврђује редослед кандидата за упис у средњу школу, а све из разлога новог начина организовања образовно-васпитног рада путем нових информационо - комуникационих технологија, који је одређен Одлуком о обустави извођења наставе у високошколским установама, средњим и основним школама и редовног рада установа предшколског васпитања и образовања ("Службени гласник РС", број 30/2020).

Подсећамо, да су наведеном Одлуком одређене мера обуставе извођења наставе, између осталог у средњим и основним школама и редовног рада установа предшколског васпитања и образовања, док траје опасност од ширења заразне болести КОВИД-19, односно да су од 16. марта 2020. године, на основу исте Одлуке средње и основне школе које располажу одговарајућом опремом и средствима за организовање наставе на даљину, наставиле образовно-васпитни рад извођењем наставе на даљину, а остале установе организовале су наставу на даљину путем телевизијског канала РТС 3, платформе РТС Планета, као и интернет платформе за учење.

У наставку дајемо приказ основних новина, односно разлика у погледу одређених решења, које садржи Најновији Правилник.

Редослед кандидата за упис у гимназију и стручну школу у четворогодишњем и трогодишњем трајању утврђује се на основу вредновања резултата које су кандидати постигли на такмичењима у основној школи, а не као до сада „на такмичењима ученика осмог разреда основне школе“ (чл. 2. ст. 1. тач. 3) и ст. 2. тач. 4) Најновијег Правилника).

У смислу наведених измена чланом 8. став 2. Најновијег Правилника утврђен је, да се резултати постигнути на такмичењима ученика у основној школи вреднују тако што се кандидату, који је у осмом разреду основне школе освојио једно од прва три појединачна места на такмичењима из предмета наведених у члану 9. овог правилника, додељују бодови на начин прописан ставом 3. овог члана, уз изузетак, који је новина, да се може одступити од наведеног, у случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није било могуће да се одрже такмичења у осмом разреду, кандидату који је у седмом разреду основне школе освојио једно од прва три појединачна места на такмичењима из предмета наведених у члану 9. овог правилника, додељују се бодови на начин прописан ставом 3. овог члана.

Поменути изузетак утврђен је и приликом вредновања критеријума за упис у одељење за ученике са посебним способностима за спорт, на основу кога, у случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није било могуће да кандидат оствари спортске резултате у осмом разреду, кандидат доставља потврду о оствареним спортским резултатима које је остварио у седмом разреду основне школе (у складу са чланом 47. Најновијег Правилника), коју издаје надлежни национални грански спортски савез, који је регистрован у министарству надлежном за послове спорта (члан 46. став 2. Најновијег Правилника).

Најновјим Правилником извршена су термилошка усклађивања са законским одредбама, у делу у коме се уређује упис у одељење за ученике са посебним способностима за филолошке науке, одељење за ученике са посебним способностима за математику, одељење за ученике са посебним способностима за физику, одељење за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику, одељење за ученике са посебним способностима за биологију и хемију, одељење за ученике са посебним способностима за географију и историју и одељење за ученике са посебним способностима за сценску и аудио-визуелну уметност.

Одредбе Најновијег Правилника прописују да се пријемни испит за упис у уметничку школу ликовне области, односно образовни профил у области уметности и за упис у балетску школу, полаже пред комисијом у којој се до 70% чланова именује из реда наставника школе (чл. 53. ст. 2. и чл. 71. ст. 3. Најновијег Правилника).

Везано за упису у школу ученика - припадника ромске националне мањине под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности и упис у школу полазника који су завршили програм основног образовања одраслих под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности прописано је да уколико у истој школи има више одељења истог смера гимназије, односно образовног профила, а више ученика, односно полазника из става 1. овог члана је испунило услове за рангирање, ученици, односно полазници из става 1. овог члана распоређују се равномерно по одељењима (чл. 96. ст. 5. и чл. 104. ст. 7. Најновијег Правилника).

Прелазним одредбама Најновијег Правилника прецизирано је да уколико кандидат који је последњи разред основног образовања завршио у Републици Српској, конкурише за упис у уметничку школу (музичка школа, балетска школа и уметничка школа ликовне области), односно на образовни профил у области уметности, одељење за ученике са посебним способностима (одељење за ученике са посебним способностима за филолошке науке, одељење за ученике са посебним способностима за математику, одељење за ученике са посебним способностима за спорт, одељење за ученике са посебним способностима за физику, одељење за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику, одељење за ученике са посебним способностима за биологију и хемију, одељење за ученике са посебним способностима за географију и историју и одељење за ученике са посебним способностима за сценску и аудио-визуелну уметност), школу у којој се део наставе остварује на страном језику и школу за талентоване ученике (Школа за музичке таленте у Ћуприји), право на рангирање ради уписа остварује уколико је положио одговарајући пријемни испит за проверу посебних способности и склоности и испунио све услове за упис у наведене школе, образовне профиле, односно одељења у складу са овим правилником (чл. 107. ст. 3. Најновијег Правилника).